

Vzpomínka na Velké burgundské dny

Šestidenní maraton ochutnávek burgundských vín nazvaný Les Grands Jours de Bourgogne (Velké burgundské dny) pořádá každé dva roky Bureau Interprofessionnel des Vins de Bourgogne (B.I.V.B.) v partnerství s regionálními organizacemi, jako jsou Conseil Régional de Bourgogne, jednotlivé conseils départementaux, banky a další instituce. Zvány jsou tisíce vinařských profesionálů z celého světa.

Velkého putování Les Grands Jours de Bourgogne se letos zúčastnilo téměř 19 000 návštěvníků.

Tento nádherný francouzský region se svými malebnými vesničkami, ve kterých se jakoby zastavil čas, se probouzí ze spánku snad jen v dobách burgundských slavností. Patří k nim vinobraní a četné svátky různých svatých, zejména lednový festival patrona francouzských vinařů sv. Vincenta, ale také akce oslavující místní gastronomické speciality, jako jsou např. festival šneků, dršťkových jelit *andouillettes* či petrželkové šunky v aspiku (*jambon persillé*).

Velké putování Les Grands Jours de Bourgogne, kterého se letos zúčastnilo téměř 19 000 návštěvníků, začíná tradičně v pondělí uprostřed března v nejsevernějším burgundském regionu Chablis a v dalších dnech se stěhuje směrem na jih do ostatních slavných vinařských obcí Burgundsku. Občerstvení formou *casse-croûte*, rautu, koktejlu *dîmatoire* či galahostiny je samozřejmostí a pro předem registrované návštěvníky zcela zdarma, stejně jako kyvadlová doprava, která funguje z Beaune do všech destinací v pravidelných intervalech.

Les Grands Jours de Bourgogne spatřily světlo světa již v roce 1992. Oproti klasickým „salonům“ vín šlo o inovativní projekt, každá výstava a přehlídka vín se totiž konala přímo v centru dění jednotlivých podoblastí, tzv. *à ciel ouvert* neboli *in situ*. Místem akcí jsou zpravidla malebné zámečky, společenské místnosti slavných vesnic i sama vinařství regionu,

která tvoří jeho renomé. Návštěvníci tak mají možnost poznat burgundskou vinařskou oblast, její vinaře a vína opravdu zblízka. Ostatně Burgundané příliš nemilují anonymitu a studené prostředí velkých výstavních hal, jsou raději, když návštěvník regionu pozná i jeho skutečnou tvář. Pěkně den po dni...

Den 1 – Chablis / Chablis je nejsevernější území Burgundsku. Jmenuje se podle jedné z vesnic ležících poblíž Auxerre. Na půdním podloží kimeridžských jíílů se pěstuje pouze odrůda Chardonnay, která zde dává velmi suchá bílá vína s výraznými až ocelovými kyselinami. Vína Chablis se kvalitativně dělí do čtyř skupin podle apelací, ze kterých hrozny pocházejí: Petit Chablis, Chablis, Chablis Premier Cru a Chablis Grand Cru, z nichž poslední dvě nesou na etiketách i označení příslušné vinice. Vinic s označením *premier cru* je nějakých 30. Pouze sedm vinic pak nese označení *grand cru*: Blanchots, Bougros, Clos, Grenouilles, Preuses, Valmur a Vaudésir. Pak je zde ještě Moutonne, tzv. *grand cru honoris causa*, jež se rozkládá z části v katastru Vaudésir, z části v Preuses a které vlastní pouze jeden majitel. V první den ochutnávek mají účastníci, kteří se předem na Velké burgundské dny zaregistrovali, možnost srovnávací degustace ze všech čtyř apelací.

Den 2 – Côte de Nuits / Côte de Nuits je pravděpodobně nejpoblíbenější destinace. Ochutnávky se zde konají na čtyřech místech: v Marsannay (Joyaux en Côte de Nuits), Gilly-lès-Cîteaux (de Chambolle à Morey), Nuits-Saint-Georges (Nuits d'Antan) a Château du Clos de Vougeot (Vosne Millésime a Noblesse des Clos Vougeot). Podoblast Côte de Nuits leží jižně od Dijonu a táhne se téměř k městu Beaune. Dává převážně červená vína špičkové kvality a pyšní se nejvyšším počtem vinic s označením *grand cru*. Je jich celkem 22 a ty nejslavnější z nich jsou Romanée Conti, La Tâche, Richebourg, Romanée Saint-Vivant, Échézeaux, Grands Échézeaux, Clos de Vougeot, Clos de Tart, Bonnes Mares a Chambertin. Obec Gevrey-Chambertin má rovněž ze všech vinařských obcí v Burgundsku největší koncentraci grands crus, a to celkem devět. Téměř všechny prezentace v této oblasti bývají díky ochutnávkám výše uvedených legendárních grands crus zpravidla přeplněné.

Den 3 – Mâconnais / Mâconnais produkuje lehčí červená vína, např. Mâcon a Mâcon-Villages, a typicky olejnatá bílá burgundská apelací Saint Véran, Pouilly-Vinzelles, Pouilly-Loché, Viré-Clessé. Avšak nejnámější (a také nejdražší) značkou je Pouilly-Fuissé. Oblast Mâconnais se, jak už název napovídá, rozkládá v okolí města Mâcon. Návštěvníci Grands Jours de Bourgogne ale nemuseli jezdit až do Mâconu, nýbrž stačilo zaregistrovat se na prezentaci Symphonie Mâconnaise, která se konala v kongresovém paláci v Beaune. Návštěvník zde měl také možnost ochutnat vína z ostatního Burgundska (*L'autre Bourgogne*), mj. Crémanty de Bourgogne a vína z Hautes-Côtes de Nuits a Hautes-Côtes de Beaune. Poprvé se zde představila vína z apelací Aloxe-Corton, Chorey-lès-Beaune, Ladoix-Serrigny, Pernand-Vergeleses a Savigny-lès-Beaune, a to v prezentaci s názvem *Quinté sens* (pět vinařských obcí = pět smyslů), a tak bylo možné pod jednou střešou, kde vystavovalo téměř 300 vinařů, ochutnat celkem 1 500 vín!

Den 4 – Côte Chalonnaise / Côte Chalonnaise sestává z malých apelací, jako jsou Rully, Mercurey, Givry, Montagny, Buxy, Bouzeron aj., které leží západně od města Chalon-sur-Saône a pocházejí odtud jak červená, tak bílá vína velmi slušné kvality, navíc prodávaná za příznivé ceny. Na zámečku Garnerot v Mercurey se konaly dvě prezentace vín z této oblasti nazvané *Au coeur de la Bourgogne*: jedna ve sklepeních a druhá v patře. Za zmínku stojí i čtyřchodový oběd, jenž se konal v Salle du Val d'Or v sousedství radnice. Večer pak na Clos de Vougeot, věhlasném zámku a sídle rytířů Chevaliers du Tastevin, proběhla akce nazvaná *Grandes Maisons & Grands Crus*, tedy degustace 20 bílých a 20 červených grands crus, kterou bylo možné absolvovat jako slepou i odkrytou. Po degustaci a předkrmech *Bouchées d'Escargots*, *Ravioles de Homard*, *Confit de Foie de Volaille Truffé* a *Terrine de Caille en Gelée de Montrachet* za doprovodu Chablis Les Preuses 2006 z vinařství Jean-Marc Brocard se hosté přemístili do prvního patra ke stolům, kde je čekal zbytek této báječné hostiny. Podávala se *Tournedos de Veau de Mer Rossini* se skvělým Chevalier Montrachet 1998 od Clauda Boucharda, následovaly *Mignons d'Agneau* s Bonnes Mares 1990 Maison Joseph Drouhin a pestrá paleta regionálních sýrů a Chambertin 1994 Alberta Bichota.

Den 5 – Côte de Beaune / Oblast Côte de Beaune se rozkládá kolem středověkého města Beaune a pochází z ní bájná vína z viničních tratí Le Montrachet, Corton Charlemagne, Chevalier Montrachet, Bâtard Montrachet, Bienvenues-Bâtard-Montrachet, Criots-Bâtard-Montrachet – všechna bílá s označením grands crus, plus jediné červené – Corton grand cru. Dále se zde nachází celá řada vesnic, jejichž jména jsou skutečnými pojmy (Pommard, Volnay, Puligny-Montrachet, Meursault), ale také méně známé vinařské obce, kde poměr kvalita/cena hraje významnou roli. Jmenujme např. Monthelie, Auxey Duresses, Saint Aubin, Saint Romain a Santenay, kde se i bez nadité peněženky dají najít skutečné skvosty. Na Château Philippe Le Hardi v Santenay se konala akce nazvaná *Des Maranges au Montrachet en Passant par Santenay & Saint Aubin*. V nedaleké obci Volnay pak proběhla ochutnávka *Élégance des Volnay*, za účasti vinařů, jako je např. světově proslulý Dominique Lafon z biodynamického vinařství

Les Comtes Lafon. Jeho Volnays Santenots-du-Milieu, Clos des Chênes a Champans premiers crus byla skutečně úchvatná. Den pak uzavřela návštěva Château de Pommard (Pommard rime avec art), kde svá vína prezentovali např. Henri Vaudoisey, Michel Arcelin a Jean Michelot.

Velké Burgundské dny umožňují poznat region z mnoha úhlů pohledu.

Den 6 – Sil ubývá / Poslední den už většině návštěvníků ubývá sil. Je to ale škoda, protože dopoledne patří mladým talentům, kteří po dva dny vystavovali v Château de Savigny. Tato prezentace umožňuje poznat vína nové generace vinařů s mnoha premiers a grands crus ze všech oblastí Burgundska. První patro zámku se na tyto dny promění v honosnou restauraci, kde se lze posilnit na poslední štaci Trinquée de Meursault, která se jako vždy koná v *cuvée* neboli kvasárnách a barikárnách vinařství Jacques Prieur tamtéž.

Tajemství jedinečnosti burgundských vín se dá shrnout do nepřeložitelného francouzského slůvka *terroir*.

Vína apelace Meursault jsou z velké většiny pouze bílá, malé procento červených vín v této obci sice existuje, ale ta se dávají do oběhu pod apelacemi Blagny, Blagny-Côte de Beaune, Blagny Premier Cru, Côte de Beaune-Villages, Meursault-Côte de Beaune, Meursault a Volnay-Santenots (vinice Les Santenots se totiž rozkládají v katastru obce Meursault). Konec této degustace je odpískán v 17 hod., aby měli účastníci dostatek času na to dát se do gala a vyrazit na poslední dostaveníčko burgundských dnů – slavnostní večeři Banée de Meursault na stejnojmenném zámku. Ačkoliv vstupenky stojí 145 eur (bez vína, neboť vína podle zvyku přinesou vinaři, kteří jsou rovněž hosty), *cuverie du château* je naplněná k prasknutí 500 stolovnic. Fabrice Bugaud ze Chalons-sur-Saône pro tuto sešlost sestavil následující menu: *Caponata de Homard de Nouvelle Écosse, Turbot Rôti avec Pommes Confites et Sauce au Cidre, Canette Sauvageonne a Filet de Boeuf Charolais Façon Vigneronne*. Končilo se samozřejmě pestrou paletou sýrů a dezertů, s cukrovím *petites mignardises* ke kávě na závěr. To vše pod dohledem mistra kuchaře Jérôma Brochota, laureáta letošní ceny Prix de la Banée de Meursault 2008, která mu při hostině

byla předána. A s písničkou *Et je suis fier d'être un Bourguignon...* Les Grands Jours de Bourgogne skončily. Nezbývá než se těšit na rok 2010...

Helena Baker / foto: archiv autorky a Michal Šetka

Nejjihnější burgundská oblast Beaujolais pořádá své vlastní slavnosti, které probíhají v podobném duchu pod názvem *Rendez-vous Beaujolais*. Tato oblast tedy není součástí výše uvedeného velkého burgundského maratonu. Toto nejjihnější území se rozkládá severně od Lyonu a „čistokrevní“ Burgundané na ně shlížejí poněkud shora. Proslavilo se především svým Beaujolais nouveau, jež obletí svět každý třetí čtvrtek v listopadu. Málokdo však ví, že v oblasti Beaujolais existuje ještě několik dalších apelací. Jsou to především Beaujolais a Beaujolais-Villages, obě pro bílá, růžová a červená vína a deset tzv. crus: Brouilly, Côtes de Brouilly, Chénas, Juliénas, Fleurie, Morgon, Moulin-à-Vent, Chiroubles, Saint-Amour a Régnié, prestižní značky, které nenesou žádné označení apelace Beaujolais na svých etiketách, i když se jedná o ta nejlepší vína z Beaujolais.

Tajemství jedinečnosti burgundských vín se dá shrnout do nepřeložitelného francouzského slůvka *terroir*, kombinace půdního složení a podloží dané viniční trati s odrůdou zde pěstovanou a mikroklimatickými podmínkami. Není proto náhodou, že se v Burgundsku jednotlivé vinice nazývají *climats*. Jednotlivé viniční tratě produkují osobitá a diametrálně odlišná vína. Klasickým příkladem je viniční trať Romanée Conti, která dává jedna z nejvyhledávanějších vín na světových trzích (nedávno také označené jako nejdražší víno na světě vůbec), za jejíž zádkou (*clos*) leží jiná vinice, ale vína z jejích hroznů zdaleka nedosahují stejného renomé. Navíc mohou být burgundské vinice rozděleny do několika parcel, a tudíž mohou mít i několik vlastníků. Snad nejtýpčtějším příkladem je vinice Clos de Vougeot nesusocí označení grand cru, kterou obhospodařuje přes 90 jednotlivých pěstitelů-vinařů. Zákon, jenž toto upravuje, pochází ještě z období vlády Napoleona, který zkonfiskoval půdu náležející církvi a šlechtě. Po smrti vlastníka pozemku se uplatňuje dědický zákon, který pozemek rozdělí mezi všechny potomky, a tím se vinice dělí na stále menší a menší parcely. Navíc je na pozůstalost uvalena vysoká dědická daň, se kterou se zpravidla každou generací musí rodina vypořádat. Z celkové počtu registrovaných burgundských vinařů (je jich asi 4 300), vlastní každý z nich v průměru pouze přibližně 6 ha vinic. A to je vlastně jeden ze zásadních rozdílů mezi oblastmi Bordeaux a Burgundsko. V Bordeaux, kde ohosnosed châteaux s velkými rozlohami vinic původně vlastnila šlechta a kde se vlastníky stávají čím dál tím častěji nadnárodní konglomeráty a pojišťovny, které usedlosti zchudlé šlechty kupují, rodinný monopol dnes představuje zcela ojedinělou skutečnost. V Burgundsku však naopak není neobvyklé, že se statky spojují nebo lze dokonce přinést vinici do rodiny věnem.